

ОПРЕДЕЛЯНЕ КРИТИЧНАТА ТОЧКА НА ПРОИЗВОДСТВОТО ПРИ ДОБИВА НА ЛИГНИТНИ ВЪГЛИЩА В „МИНИ МАРИЦА ИЗТОК” ЕАД

Иван Марков¹

¹„Мини Марица изток” ЕАД, гр. Раднево, e-mail ivm@marica-iztok.com

РЕЗЮМЕ. Чрез използване на реални технико-икономически резултати от дейността на „Мини Марица изток” ЕАД е определена критичната точка на производство на мината. На тази основа са направени препоръки за бъдещата ефективна работа.

DETERMINING THE CRITICAL POINT OF LIGNITE COAL PRODUCTION AT THE “MARITSA IZTOK MINES” EAD

Ivan Markov¹

¹„Marits Izток Mines” EAD, Radnevo town, e-mail ivm@marica-iztok.com

ABSTRACT. Based on the actual outcome of the activities of the “Maritsa Izток Mines” EAD the critical point of coal production at the mine has been determined. Recommendations for further effectiveness of the operation have been presented.

Анализът на разходите на „Мини Марица-изток” ЕАД се базира на процентно групиране на общите прогнозни разходи в условно постоянни и променливи.

Във финансовата практика се предпочита традиционния счетоводен измерител “минимален критичен обем” МКТ, изчислен като отношение на приходите от продажбите и постоянни разходи към пределната печалба на Дружеството.

Процентните съотношения на променливите и условно постоянните разходи, ползвани в този анализ, са посочени в табл.1

Таблица 1.

Условно постоянни и условно променливи разходи в “Мини Марица-изток” ЕАД

Видове разходи	Условно променливи (%)	Условно постоянни (%)
Амортизации	0,00	100,00
Суровини и материали	80,00	20,00
Горива	80,00	20,00
Електроенергия	80,00	20,00
Външни услуги и други разходи	60,00	40,00
Разходи за възнаграждения	20,00	80,00
Разходи за осигуряване	20,00	80,00
Социални разходи	20,00	80,00
Суми с корективен характер	60,00	40,00
Финансови разходи	0,00	100,00

В таблица 1 са показани стойностите на общите условно променливи и условно постоянни разходи, отношението печалба към обем, дяловият марж и процентното редуциране за 2008 год.

Данните естествено са приблизителни с оглед запазване търговската тайна на Дружеството.

Сравнителен анализ на условно променливите и условно постоянните разходи за 2007 и 2008 год. е представен в табл.2.

Таблица 2.

Сравнителен анализ на условно променливите и условно постоянните разходи за 2007 и 2008 год. в “Мини Марица-изток” ЕАД

Видове разходи	Отчет 2007 година	Прогноза 2008 година	Процент-на промяна спрямо 2007 година
Общи разходи	351 667 х.лв.	392 387 х.лв.	11,58
В това число:			
- условно променливи;	138 544 х.лв.	154 754 х.лв.	11,70
- условно постоянни	213 123 х.лв.	237 633 х.лв.	11,50
PVR	60,60 %	60,56 %	-0,07
CM	8,91 лв./т	10,29 лв./т	15,49

където:

PVR - (общи разходи – променливи разходи)/икономически лимит

CM - (общи разходи – променливи разходи)/добив

От данните в табл.2 е видно, че разчета демонстрира процентното увеличение на общите разходи с 11,58% (40 720 хил. лв.), което е резултат от увеличението на условно променливите разходи с 11,70% (16 210 хил. лв.) и на условно постоянните разходи с 11,50% (24 510 хил. лв.).

Анализ на икономическия лимит и критичната точка

Анализът на икономическия лимит на дружество "Мини Марица-изток" ЕАД за периода 2007 ÷ 2008 година се

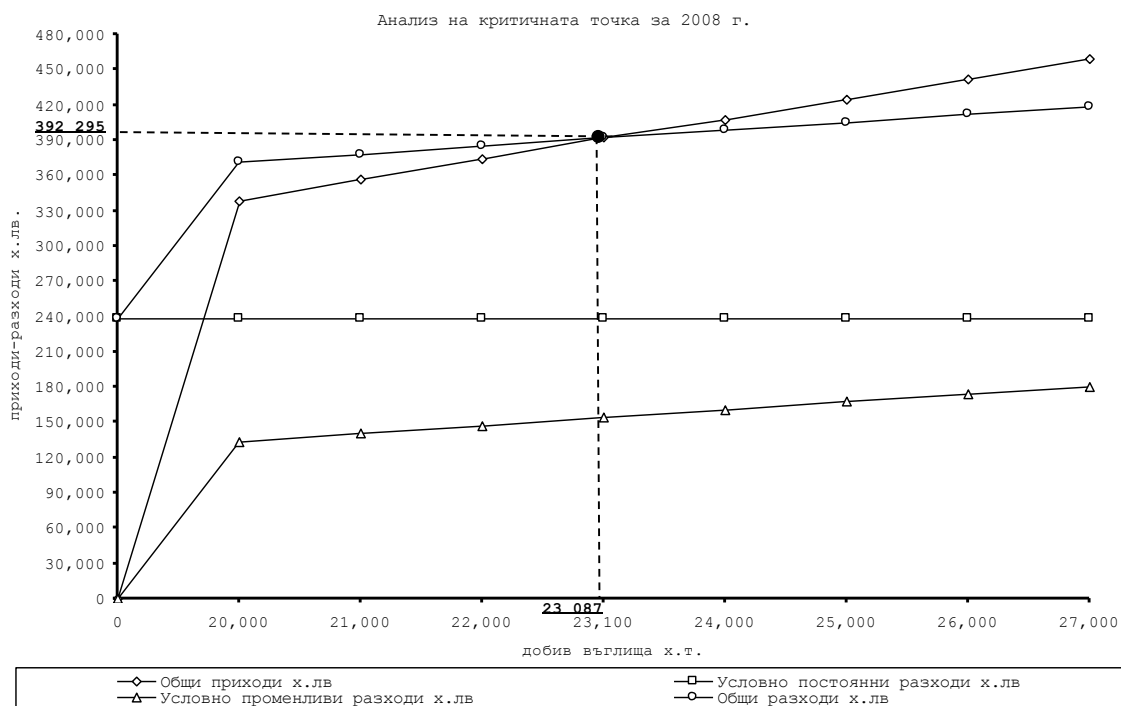
базира на определени показателите, отразени в долната табл.3:

Анализът на критичните съотношения за определяне на минималното (критично) количество на продажбите на лигнитни въглища за 2008 год. по отношение на дружество "Мини Марица изток" ЕАД е посочен на фиг.1.

Таблица 3.

Икономически показатели на "Мини Марица-изток" ЕАД

№	Показатели	Мярка	Отчет 2007г.	Прогноза 2008г.
I	Базови данни			
1	Общи разходи	х.лв.	351 667	392 387
1.1	Условно постоянни разходи	х.лв.	213 123	237 633
1.2	Процентно участие	%	60,60	60,56
1.3	Условно постоянни разходи за 1 тон	лв./т	8,91	10,29
1.4	Условно постоянни разходи за 1 ТУГ	лв/ТУГ	39,61	45,43
1.5	Условно променливи разходи	х.лв.	138 544	154 754
1.6	Процентно участие	%	39,40	39,44
1.7	Условно променливи разходи за 1 тон	лв./т	5,79	6,70
1.8	Условно променливи разходи за 1 ТУГ	лв/ТУГ	25,75	29,59
2	Общи разходи за 1 тон	лв./т	14,70	16,99
3	Общи разходи за 1 ТУГ	лв/ТУГ	65,36	75,02
4	Общи приходи	х.лв.	360 653	392 517
4.1	Приходи от въглища	х.лв.	341 447	376 949
4.2	Други приходи от продажби	х.лв.	9 521	8 689
4.3	Други приходи	х.лв.	9 685	9 879
4.4	Средна цена за 1 тон	лв./т	14,27	16,32
4.5	Средна цена за 1 ТУГ	лв/ТУГ	63,46	72,07
II	Калоричност на въглищата			
1	Енергийни	kcal/kg	1 555	1 565
2	Брикетируеми	kcal/kg	1 696	1 699
3	За тон условно гориво (ТУГ)	kcal/kg	7 000	7 000
III	Добив			
1	Общ добив	х.т.	23 928	23 100
1.1	Енергийни	х.т.	20 758	19 685
1.2	Брикетируеми	х.т.	3 170	3 415
2	Общ добив	х. ТУГ	5 380,507	5 230,530
2.1	Енергийни	х. ТУГ	4 612,497	4 401,657
2.1	Брикетируеми	х. ТУГ	768,010	828,873

Фиг.1.

От фигурата могат да се направят следните изводи:

1. Съществуват две специфични зони на съотношение между приходите и разходите – на загубите и на печалбите;
2. С увеличаване на производството техноконическите показатели подобряват своите значения, като разходите и приходите се изравняват в т.нар. критична точка;
3. С увеличаване на производството и продажбите, приходите превишават разходите и печалбите растат;
4. Критичната точка (брейк-ивън поинт), в която приходите са равни на разходите и финансовият резултат на Дружеството е нула, е при реализация на лигнитни въглища, т. е. критичен обем в размер съответно на

22 898 х.тона през 2007 година и 23 087 х.тона през 2008 година;

5. Добивът и реализацията на количества въглища различни от критичните ще изведат Дружеството, съответно в зоната на загубите (зоната на риска) или в зоната на печалбите (зоната на сигурност).

Литература

Отчети за приходи и разходи и счетоводни баланси на "Мини Марица-изток" ЕАД 2005-2008

Препоръчана за публикуване от
Редакционен съвет